

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2021

aruandeaasta lõpp: 31.12.2021

sihtasutuse nimi: Sihtasutus A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel

registrikood: 90006963

talu nimi: Tammsaare-Põhja

küla: Vetepere küla

vald: Järva vald

maakond: Järva maakond

postisihnumber: 73416

telefon: +372 55944382

e-posti aadress: raamatupidamine@vargamae.ee

veebilehe aadress: www.vargamae.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Bilanss	8
Tulemiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Netovara muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	14
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	15
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed	16
Lisa 7 Võlad tarnijatele	16
Lisa 8 Võlad töövõtjatele	17
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	17
Lisa 10 Annetused ja toetused	18
Lisa 11 Tulu ettevõtlusest	18
Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	19
Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud	19
Lisa 14 Tööjõukulud	19
Lisa 15 Seotud osapooled	20
Aruande allkirjad	21
Vandeauditori aruanne	22

TEGEVUSARUANNE

Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel on asutatud Eesti Vabariigi ja Albu valla poolt 04.12.2002. Asutamisel teostas riigipoolseid asutajaõigusi Järva Maavalitsus. 01.01.2010 jõustunud Riigivaraseaduse alusel muutus riigipoolsete asutajaõiguste teostajaks Siseministeerium. Regionaalministri 19.03.2010 käskkirjaga nr 41 volitati Järva Maavalitsust esindama Siseministeeriumi tähtajatult sihtasutuse asutajaõigustest ja –kohustustest tulenevate ülesannete täitmisel. 11.02.2016 määrati Kultuuriministeerium Sihtasutuse A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel riigipoolseks asutajaõiguste teostajaks. Pärast 2017. aasta haldusreformi kuulub muuseum Järva valla konsolideerimisgruppi.

Sihtasutuse eesmärgiks on A.H. Tammsaare loomingulise pärandi uurimine ja tutvustamine, tingimuste loomine kultuuriväärtuste taastamiseks, hoidmiseks, kogumiseks, uurimiseks ja säilitamiseks ning üldsusele teaduslikel, hariduslikel ja meelelahutuslikel eesmärkidel nende vahendamise võimaldamine, samuti kultuuriürituste korraldamine oma majandustegevuse, investeeringute ja ettevõtluse kaasamise ning toetuste ja annetuste kaudu ning Sihtasutuse kasutuses oleva vara haldamine ja arendamine.

Juhtimine ja personal

Sihtasutuse juhtorganid on juhatus ja nõukogu. Nõukogu korralised koosolekud on toimunud aruandeaastal viiel korral, mille kohta on vormistatud protokollid.

Nõukogu liikmete volituste kestus:

Järva valla esindajad:

- Valdur Krasavin, Swedbank AS kliendihaldur, nõukogu esimees 02.04.2018 kuni 01.04.2023
- Ründo Müls, Järvamaa Muuseumi teadusjuht, 02.04.2018 kuni 01.04.2023
- Aune Suve-Kütt, Järva valla noorsootööspetsialist, 02.04.2018 kuni 01.04.2023

Eesti Vabariigi esindajad:

- Merju Künnapuu, Kultuuriministeeriumi finantsosakonna juhataja, 04.04.2018 kuni 03.04.2023
- Andres Paris, Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna ekspert, 10.05.2017 kuni 09.05.2022

Sihtasutuses on tööle vormistatud juhataja ja 4 töötajat (varahoidja-kuraator, pedagoog-programmijuht, klienditeenindaja-majahoidja ning raamatupidaja). Sihtasutuse 2021. aasta eelarve järgi on tööjõukulud kokku 89 936 eurot, mis moodustab 48,7% tegevuskuludest. 2020. aasta vastavad näitajad olid 91 794 eurot ja 63,7%.

Tööjõukulud sisaldavad töötasu ja sellega kaasnevaid makse nõukogule, juhatusle, personalile, projektidega seotud isikutele ja võlaõiguslike lepingute alusel tööle võetud isikutele.

Majandustegevus

2021. aastal oli muuseumi tegevus planeeritud kinnitatud arengukavast „Sihtasutuse A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel strateegiline arengukava 2021-2025“ lähtuvalt.

Sihtasutuse majandustegevusest laekus omatulu, sh piletitulu, giiditeenus, tulu programmilisest tegevusest jne, 28 661 eurot s.o 15,9% kogutulust.

Sihtasutuse tuludest olulise osa moodustasid eraldatud toetused:

- riigieelarvest eraldas Kultuuriministeerium tegevuskuludeks 85 003 eurot;
- riigieelarvest eraldas Kultuuriministeerium remonttööde katteks 17 770 eurot;
- riigieelarvest eraldas Kultuuriministeerium kriisiabi toetust 12 777 eurot;
- asutaja Järva Vallavalitsuse tegevustoetus 25 000 eurot.

Koostöölepingu alusel laekus:

- Järvamaa Omavalitsuste Liit eraldas muuseumile kultuurihiie hooldustöödeks 1 250 eurot.

Esitatud taotlustest rahastati:

- 3 projekti Eesti Kultuurkapitali poolt summas 4 300 eurot;
- 1 projekt Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Ameti (PRIA) poolt summas 7 618 eurot;
- 1 projekt Järva Vallavalitsuse poolt summas 2 000 eurot (kaasfinantseering).

Investeeringud põhivarasse:

- Muuseumi eksponaatide soetamine – 8 958 eurot – soetati Järva-Madise kihelkonna traditsioonilisi käsitöö esemeid, mis aitavad tutvustada piirkonda ja Tammsaare Muuseum Vargamäel kultuuri- ja ajaloopärandit;
- Ekspositsioon – 37 400 eurot – pilootprojekt, mille eesmärk oli testida muuseumi uue püsiekspositsiooni põhiideed ja selle tehnilise lahenduse võimekust, et pakkuda terviklikku, kvaliteetset ja toimivat muuseumi külastuskogemust ning olla konkurentsiasukas kaasaegsete muuseumitega.

Põhivara hooldustööd:

- Karjatalli uste vahetus;
- Karjatalli köögitehnika uuendamine;
- Saunikute ja hoonete juures oleva kaevu renoveerimine;
- Santehnilised remonttööd;
- Kultuurihie hooldamine;
- Roigas- ja varbaia parandamine ja uuendamine;
- Valvekaamerate välja vahetamine kaasaegsemate kaamerate vastu;
- Õueala hooldamine.

Muuseumi tegevus aruandeaastal

Aasta 2021 oli Covid-19 põhjustatud piirangute ja mõjude tõttu endiselt keeruline, mõjutades nii külastajaid kui ka personali tegevust. Muuseum oli aastaringselt avatud, kuid piirangute ajal olid muuseumi siseruumid suletud. Külastajatele oli avatud väliala, sh rehemaja, kus oli tutvumiseks üleval ka aastanäitus. Väritingimustes sai lisaks testida pilootprojekti.

Grupikülastusi toimus 2021. aasta kõrgperioodil pisut rohkem võrreldes 2020 aastaga, kuid siiski jäi see number alla koroonaeelsele ajale. Koolid olid osaliselt distantsõppel ja ei planeerinud väljasõite, see vähendas meie olulise sihtrühma, kooligruppide külastusi. Sel põhjusel jäid 2021 ära ka jõuluprogrammid.

Positiivse noodina on rõõm tõdeda, et mõned traditsioonilised sündmused on taastumas. 2021. aasta teatrisuvi tõi Vargamäe Draamateatri etenduse „Eesti matus“. Koostöös ERM-ga toimus muuseumi eestvedamisel muuseumipedagoogide suvekool.

Muuseumi tegevusele oluliseks väljundiks on saanud erinevad veebilahendused. Mõned muuseumi olulisemad sündmused toimusid veebi vahendusel, kuid veebis osalejaid külastajate hulka lisada ei saa. 2021. aastal avasime aastanäituse „Surma tõde ja elu õigus“ läbi Facebook Live, kus lisaks näituse tutvustamisele tegi ettekande Marju Kõivupuu. Avamist jälgis lives 36 unikaalset vaatajat ja tänaseks on ettekannet vaadatud 2 400 korda. Ka paljud koosolekud, koolitused, seminarid ja töötoad on toimunud läbi interneti.

Muuseum on Covid-19 põhjustatud viirusest tulenevate piirangutega kohanenud ning otsib pidevalt uusi väljundeid, kuidas muuseumi olemasolust ja tegevusest külastajatele märku anda.

Muuseumi tegevust ja lahtiolekuaegasid on 2021. aastal pigem häirinud loodusjõud. Jäävihm, lumetormid jt ilmastikutingimused muutsid muuseumisse saamise võimatuks. Sügisesed tormid murdsid puid kultuurihiees ja seiklusrajal ning lükkasid ümber roigasaiaid.

Mõned suuremad tunnustused ja projektid:

- Eesti Kirjanike Muuseumite Ühingu ühisprojekt „Tähtteos“ võitis muuseumiaasta auhinna.
- 2020. aastal avatud aastanäitus „Asjad on tõepärasemad kui inimesed“, mille avasime virtuaalselt (EST, ENG, RUS), valiti 2021 aastal Green Destinatsions Top 100 silmapaistvama eduloo hulka.

- Aastanäitus „Surma tõde ja elu õigus“ võitis disainikonkursil Kuldmuna keskkonnadisaini pronksmuna ja illustratsiooni kategoorias hõbemuna.
- 2021. aasta teatrisuvi tõi Vargamäele Draamateatri etenduse „Eesti matus“ ja Piibe Teatri “K. E. von Baeri lõpetamata uurimus.”
- Pilootprojekt ja püsiekspositsioon. 2019. aastal valmis muuseumi püsiekspositsiooni projekt. Muinsuskaitseameti muuseumi kiirendi meetmest taotleti 2020. aasta lõpus uue püsiekspositsiooni külastusraja prototüpeerimiseks ja tehnilise lahenduse testimiseks toetust ning saadi pilootprojektile positiivne vastus. 2021. aastal alustati testimist. Testimine lõppes 2021. september ja projekt lõpetati edukalt.
- Ühisprojekt Muuseumitee pani aluse koostööle Järva vallas asuvate muuseumite vahel.
- Eesti kirjanduse pidunädala ettevalmistustööd.

Lisaks alustati muuseumi uue püsiekspositsiooni ettevalmistustöödega.

2021. aastal tegeleti aktiivselt püsiekspositsiooni rahastuse otsimisega. 2020. aastal esitatud EASI tootearenduse meetmest toetust saada ei õnnestunud. 2021. aastal esitati püsiekspositsiooni taotluse EAS tootearenduse ja Muinsuskaitseameti muuseumi kiirendi meetmesse. Aruande koostamise perioodil selgus, et Muinsuskaitseametilt rahastust ei saanud. EASI pingerida on koostamisel.

Ettekanded, esitlused

Muuseumi ettekanded:

- Aastanäituse „Surma tõde ja elu õigus“. Ettekanne Siiri Kvell ja Marju Kõivupuu;
- Pärimusmatk kevadel Järva-Madise vanale kalmistule, kuhu on maetud kirjanik A.H. Tammsaare vanemad Peeter ja Ann Hansen. Rääkisime vanadest kommetest ning tutvusime surnuaia stiilide ja kommetega. Ettekanne Ilme Mäesalu ja Siiri Kvell;
- Pärimusmatk sügisel “Kadunud talukohad“, ettekanne Siiri Kvell;
- Muuseumihariduse infopäev, ettekanne Kristi Kirss.

Muuseumi külalisesinejad:

- Marju Kõivupuu, aastanäituse avamisel

Koostöö

- Kirjanike Muuseumide Ühingu koostöö projekt „Tähteos“, mis võitis muuseumiaasta auhinna konkursil muuseumiroti auhinna;
- Koostöös ERMga korraldasime muuseumipedagoogide suvekooli;
- Koostöös Järva Vallavalitsuse, Piimandusmuuseumi jt muuseumidega korraldasime kahe päevase „Muuseumitee“, mis sündis vajadusest eelkõige kohalikule kogukonnale muuseumite olemasolust teavitamine ja muuseumite vahelise koostöö ergutamiseks;
- Koostöös Järva Vallavalitsuse, Järva Vallaraamatukogu ja teiste valla kultuuri- ja haridusasutustega ettevalmistustöö Eesti kirjanduse pidunädala organiseerimiseks.

Statistika

2021. aastal jätkus traditsiooniliste sündmuste korraldamine ning lisandusid mõned uued üritused ja programmid:

	Osalejate arv
- Tammsaare rahvamatk	210
- Mälestuspäev	toimus läbi veebi
- „Hansenist Tammsaareni“ võistlugemine	toimus läbi veebi
- Kultuurihiie üritus	82

- Suvisted Veteperes	71
- Pärimusmatk Järva-Madise kalmistule	21
- Draamateater "Eesti matus"	2 818
- Raamatubussi Krõõt avamine	25
- Muuseumipedagoogide suvekool	49
- Pärimusmatk "Kadunud talukohad"	2
- Järva valla muuseumitee	140

2021. aastal külastas muuseumi 7 327 inimest - üksikülastajaid 1 845, grupikülastajaid 2 949, eriprogrammides osalejad (sh teatrietendus, muuseumiöö, rahvamatk, jm) 3 459, nendest teatriküllastajaid 2 818.

2020. aastal külastas muuseumi 5 221 inimest – üksikülastajaid 2 019, grupikülastajaid 2 561, muuseumi eriprogrammides osalejaid (muuseumiöö, rahvamatk, jm) 641.

2019. aastal külastas muuseumi 12 742 inimest – üksikülastajaid 1 971, grupikülastajaid 4 793, muuseumi eriprogrammides osalejaid (sh teatrietendused, muuseumiöö, rahvamatk, jm) 5 978, nendest teatriküllastajaid oli 4 671.

Muuseumi küllastajate arvu langus on tingitud koroonaviiruse pandeemiast.

2022. aastal toimuvad traditsioonilised sündmused:

- Eesti kirjanduse pidunädal. Uue traditsiooni algus.
- A. H. Tammsaare mälestuspäev ja aastanäituse avamine
- Muuseumiöö
- Muuseumitee
- Teatrietendus
- Muinsuskatsepäev
- Seminarid, vestlusringid ja töötodad
- perepäevad (joulud)

Finantsseisund

Seisuga 31.12.2021 oli Sihtasutuse bilansimaht 440 440 eurot; 31.12.2020 oli vastav näitaja 439 676 eurot.

Käibevarade osakaal bilansis oli 14,6% ja põhivarade osakaal 85,4%. 2020. aasta vastavad näitajad olid 10,8% ja 89,2%.

Bilansimahust 5,2% moodustasid kohustised – võlad hankijatele 14 176 eurot, võlad töövõtjatele 915 eurot ja muud kohustised ja ettemaksud 7 769 eurot. Sihtasutuse netovara osakaal bilansis on 94,8%. 2020. aasta vastavad näitajad olid 4,0% ja 96,0%.

Finantssuhtarvud

	2021	2020
Käibekapital	41 415	29 986
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	2,81	2,69
Rahaliste vahendite tase	2,33	2,12
Põhitegevuse rahavoo taseme suhtarv	1,53	2,83

Suhtarvude arvutusmetoodika

Käibekapital = käibevara – lühiajalised kohustised

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja = käibevara/lühiajalised kohustised

Rahaliste vahendite tase = raha/lühiajalised kohustised

Põhitegevuse rahavoo taseme suhtarv = rahavood põhitegevusest/lühiajalised kohustised

Tulemiaruanne

2021. aasta tegevustulude maht oli 180 379 eurot, sellest toetused 151 718 eurot ehk 84,1% tuludest, sh:

- asutajate toetused 140 550 eurot, s.o 92,6%;
- projektipõhised sihtotstarbelised toetused 11 168 eurot, s.o 7,4%.

Tulud sihtasutuse majandustegevusest 2021. aastal oli 28 661 eurot, s.o 15,9%, muud tulud puudusid. 2020. aastal oli tegevustulude maht 196 252 eurot ja osakaalud vastavalt 89,2% ja 9,8%, muud tulud 2 050, s.o 1,0%.

2021. aasta tegevuskulude maht oli 184 787 eurot, sh:

- tööjõukulud 89 936 eurot, s.o 48,7%;
- majandamiskulud 72 617 eurot, s.o 39,3%;
- põhivara kulum 22 234 eurot, s.o 12,0%.

2020. aastal oli tegevuskulude maht 164 330 eurot ja osakaalud vastavalt 55,9%, 31,7% ja 12,4%.

2021. aastal kujunes aruandeaasta tulemiks kahjum 4 405 eurot. 2021. aastal oli tulude pool jätkuvalt mõjutatud Covid-19 piirangutest (mida osaliselt korvas ministeeriumilt saadud kriisiabi) ning kulude poolt mõjutasid mitmed ühekordsed kulutused. Pikemat perioodi vaadates oli 2021 toetuste summa keskmisest suurem, sihtasutuse jooksvad tulud olid piisavad kulude katmiseks ja sihtasutuse finantsseisundit on tugevdanud eelmiste perioodide positiivne tulem.

Sihtasutuse tulemiaruaanded 2018-2021 (eurodes)

Tulemi kirje	2021	2020	2019	2018
Tegevustulud	180 379	196 252	180 491	168 565
Müüdnud tooted ja teenused	28 661	19 203	44 818	34 719
Toetused	151 718	174 999	135 673	133 846
Muud tulud	0	2 050	0	0
Tegevuskulud	-184 787	-164 330	-174 506	-167 754
Tööjõukulud	-89 936	-91 794	-96 873	-80 667
Majandamiskulud	-72 543	-52 102	-61 199	-71 102
Põhivara amortisatsioon	-22 246	-20 390	-16 390	-15 931
Muud tegevuskulud	-74	-44	-44	-54
Finantstulud	3	3	34	5
Tulu hoiustelt	3	3	34	5
TULEM	-4 405	31 925	6 019	816

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	53 322	37 446	2
Nõuded ja ettemaksud	10 953	10 231	3
Kokku käibevarad	64 275	47 677	
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	376 165	391 999	5
Kokku põhivarad	376 165	391 999	
Kokku varad	440 440	439 676	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	18 860	17 691	6
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	4 000	0	9
Kokku lühiajalised kohustised	22 860	17 691	
Kokku kohustised	22 860	17 691	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	103 965	103 965	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	318 020	286 095	
Aruandeaasta tulem	-4 405	31 925	
Kokku netovara	417 580	421 985	
Kokku kohustised ja netovara	440 440	439 676	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	151 718	174 999	10
Tulu ettevõtlusest	28 661	19 203	11
Muud tulud	0	2 050	
Kokku tulud	180 379	196 252	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-46 320	-26 781	12
Mitmesugused tegevuskulud	-26 297	-25 365	13
Tööjõukulud	-89 936	-91 794	14
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-22 234	-20 390	5
Kokku kulud	-184 787	-164 330	
Põhitegevuse tulem	-4 408	31 922	
Muud finantstulud ja -kulud	3	3	
Aruandeaasta tulem	-4 405	31 925	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-4 408	31 922	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	22 234	20 390	5
Muud korrigeerimised	-7 618	0	
Kokku korrigeerimised	14 616	20 390	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-722	2 560	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	17 885	-4 762	
Kokku rahavood põhitegevusest	27 371	50 110	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-19 116	-39 242	
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	7 618	0	
Laekunud intressid	3	3	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-11 495	-39 239	
Kokku rahavood	15 876	10 871	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	37 446	26 575	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	15 876	10 871	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	53 322	37 446	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2019	103 965	286 095	390 060
Aruandeaasta tulem		31 925	31 925
31.12.2020	103 965	318 020	421 985
Aruandeaasta tulem		-4 405	-4 405
31.12.2021	103 965	313 615	417 580

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

2021.a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi, v.a. juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded kehtestatakse Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega.

Raamatupidamise aruanne on koostatud lähtudes põhimõttest, et Sihtasutus on jätkuvalt tegutsev.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Aastaaruandes muudeti tulemiaruarande ülesehitust vastavalt RTJ-s 14 toodud skeemile. Varasematel aastatel kajastati sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otseseid kulusid mitmesuguste tegevuskulude all. Käesolevas aruandes on eraldi välja toodud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud. Seoses sellega vähendati 2020.a. tulemiaruarandes rida „Mitmesugused tegevuskulud“ ja suurendati rida „Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud“ summas 26 781 eurot.

Finantsvarad

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustuse eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem arvestatuna bilansikuupäevast.

Raha

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha ning arvelduskontode jääke. Rahavoogude aruandes kajastatakse raha.

Nõuded ja ettemaksud

Ostjate tasumata summad on kajastatud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi kohaselt laekumise tõenäosusest lähtuvalt. Seejuures on nõuet iga konkreetse kliendi vastu hinnatud eraldi, arvestades teadaolevat infot kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded hinnatakse bilansis tõenäoliselt laekuva summani ning allahindlusi kajastatakse bilansireal "Ebatõenäoliselt laekuvad summad". Ostjate laekumata arved, mille maksetähtaeg on ületanud 180 päeva, kantakse kuludesse. Aruandeperioodil laekuvad, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse ebatõenäoliste nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendamisenä aruandeperioodi kasumiaruandes. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5 000 eurost. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5 000 euro, kantakse kasutuselevõtmise hetkel kulusse. Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis pikendavad vara kasuliku tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti või tööjõudlust üle algselt arvatud taseme, kapitaliseeritakse bilansis põhivarana. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgsel tasel, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast.

Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

1. Hooned 3%
2. Rajatised 2,5%-20%
3. Masinad ja seadmed 20%
4. Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika 20%
5. Muu inventar, tööriistad ja sisseseade 20%
6. Maad, mille väärtus aja jooksul ei vähene, ei amortiseerita.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5 000

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandamisega seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Finantskohustised

Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi. Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantskohustise eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus.

Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantskohustisega otseselt seotud kulutusi. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt saadud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemaid eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, sihtfinantseerimise summa aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Tegevustoetused on saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest. Tegevustoetused kajastatakse saaja poolt tuluna hetkel, kui toetus on laekunud. Mitterahalist tegevustoetust kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglases väärtuses. Kui tegevustoetusena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Tulud

Toodete müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

Kulud

Kulude liigitamine toimub vastavalt valitud kasumiaruande skeemi kirjetele. Kulusid kajastatakse samas perioodis kui kajastatakse nendega seotud tulusid. Kulud, mis tehakse põhitegevuse käigus, on kas perioodikulud või ettemakstud kulud.

Kulutused, mis on võrdsed aruandeperioodiga või pikemad, kuuluvad periodiseerimisele lähtudes olulisuse printsiibist.

Maksustamine

Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Seotud osapooled

Sihtasutus loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapooli üle või olulist mõju teise osapooli äriliste otsustele. SA A.H.Tammsaare Muuseum Vargamäel käsitleb seotud osapooltena:

- a) juhatuse ja nõukogu liikmeid;
- b) punktis a kirjeldatud isikute lähisugulasi ning nendega seotud ettevõtteid.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Sularaha kassas	187	969
Arvelduskontod	53 135	36 477
Kokku raha	53 322	37 446

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	10 953	10 953	4
Kokku nõuded ja ettemaksed	10 953	10 953	
	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	474	474	
Ostjatelt laekumata arved	474	474	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	9 757	9 757	4
Kokku nõuded ja ettemaksed	10 231	10 231	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2021		31.12.2020	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks		1 374		970
Sotsiaalmaks		2 195		1 709
Kohustuslik kogumispension		94		114
Töötuskindlustusmaksed		106		96
Ettemaksukonto jääk	10 953		9 757	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	10 953	3 769	9 757	2 889

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Maa	Ehitised	Lõpetamata projektid	
31.12.2019				
Soetusmaksumus	2 691	615 777	20 000	638 468
Akumuleeritud kulum	0	-266 037	0	-266 037
Jääkmaksumus	2 691	349 740	20 000	372 431
Ostud ja parendused			39 958	39 958
Muud ostud ja parendused			39 958	39 958
Amortisatsioonikulu	0	-20 390	0	-20 390
Ümberliigitamised		20 000	-20 000	0
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest		20 000	-20 000	0
31.12.2020				
Soetusmaksumus	2 691	635 777	39 958	678 426
Akumuleeritud kulum	0	-286 427	0	-286 427
Jääkmaksumus	2 691	349 350	39 958	391 999
Ostud ja parendused		6 400		6 400
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		6 400		6 400
Amortisatsioonikulu	0	-22 234		-22 234
Ümberliigitamised		39 958	-39 958	0
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest		39 958	-39 958	0
31.12.2021				
Soetusmaksumus	2 691	682 135	0	684 826
Akumuleeritud kulum	0	-308 661	0	-308 661
Jääkmaksumus	2 691	373 474	0	376 165

Lisa 6 Võlad ja ettemaksud

(eurodes)

	31.12.2021	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	14 176	14 176	7
Võlad töövõtjatele	915	915	8
Maksuvõlad	3 769	3 769	4
Kokku võlad ja ettemaksud	18 860	18 860	
	31.12.2020	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	14 064	14 064	7
Võlad töövõtjatele	738	738	8
Maksuvõlad	2 889	2 889	4
Kokku võlad ja ettemaksud	17 691	17 691	

Lisa 7 Võlad tarnijatele

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Eesti Energia AS	1 335	430
Telia Eesti AS	5	5
Pristis AS	63	63
Eesti Post AS / Finbite OÜ	19	23
Runikon Retail OÜ	0	-60
Ruumilabor OÜ	1 140	0
Sõrmuste Emand OÜ	2 000	5 000
Eesti Keskkonnateenused AS	11	11
Loomefarm OÜ	0	318
Nefster OÜ	0	300
Circle K Eesti AS	72	159
Edepol OÜ	3 000	0
Kinkston OÜ	729	0
Ruut Disain OÜ	420	0
Ruut IT OÜ	1 682	0
Tele2 Eesti AS	119	99
Identity OÜ	0	7 716
Paide Muusika- ja Teatrimaja	3 581	0
Kokku võlad tarnijatele	14 176	14 064

Lisa 8 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2021	31.12.2020
Puhkusetasude kohustis	915	738
Kokku võlad töövõtjatele	915	738

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2019		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanne	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2020		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks									
Järva Vallavalitsus	0	0	10 000	0	-10 000	10 000	0	0	
Muinsuskaitseamet	0	0	27 400	0	-27 400	27 400	0	0	
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	0	37 400	0	-37 400	37 400	0	0	10
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks									
Kultuuriministeerium	0	127	9 500	-127	-9 500		0	0	
Järva Vallavalitsus	0	0	14 700	0	-14 700		0	0	
Eesti Kultuurkapital	0	0	1 595	0	-1 595		0	0	
Järvamaa Omavalitsuste Liit	0	0	986	0	-986		0	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	127	26 781	-127	-26 781		0	0	10
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	0	127	64 181	-127	-64 181	37 400	0	0	

	31.12.2020		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruanne	Kajastatud varade soetusmaksumuses	31.12.2021		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised					Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks									
Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (PRIA)	0	0	7 618	0	-7 618	6 400	0	0	
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	0	0	7 618	0	-7 618	6 400	0	0	10
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks									
Kultuuriministeerium	0	0	25 500	-7 730	-17 770		0	0	
Järva Vallavalitsus	0	0	27 000	0	-27 000		0	0	
Eesti Kultuurkapital	0	0	4 300	0	-300		0	4 000	
Järvamaa Omavalitsuste Liit	0	0	1 250	0	-1 250		0	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	0	0	58 050	-7 730	-46 320		0	4 000	10
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	0	0	65 668	-7 730	-53 938	6 400	0	4 000	

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2021	2020	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	46 320	26 781	9
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	7 618	37 400	
Mittesihtotsatabelised annetused ja toetused	97 780	110 818	
Kokku annetused ja toetused	151 718	174 999	
sh eraldi riigieelarvest	123 168	147 718	
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	27 000	24 700	

Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2021	2020
Rendi ja üüritulu	1 423	1 567
Muuseumi tasulised teenused	17 368	12 733
Tulu programmisest tegevusest	4 784	4 903
Teatrietenduste tasulised teenused	5 086	0
Kokku tulu ettevõtlusest	28 661	19 203

Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2021	2020
Kinnistute, hoonete ja ruumide majanduskulud	-24 760	-15 911
Ürituste ja näituste korraldamise kulud	-11 794	-5 971
Inventari kulud	-3 766	-4 899
Õppevahendid	-6 000	0
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-46 320	-26 781

Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2021	2020
Energia	-6 555	-4 147
Elektrienergia	-3 836	-2 334
Soojusenergia	-820	0
Kütus	-1 899	-1 813
Mitmesugused bürookulud	-7 670	-5 141
Lähetuskulud	-305	-198
Koolituskulud	-193	-1 177
Riiklikud ja kohalikud maksud	-74	-44
Kinnistute, hoonete ja ruumide majanduskulud	0	-4 644
Ürituste ja näituste korraldamise kulud	-3 740	-5 192
Inventari kulud	-3 558	-119
Sõduki majanduskulu v.a. kütus ja rent	-2 898	-3 146
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-1 118	-1 104
Eri- ja vormiriietus	0	-31
Transporditeenus	0	-8
Meditiinikulud ja hügieenitarbed	-186	-410
Õppevahendid	0	-4
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-26 297	-25 365

Lisa 14 Tööjõukulud (eurodes)

	2021	2020
Palgakulu	-68 866	-70 282
Sotsiaalmaksud	-21 070	-21 512
Kokku tööjõukulud	-89 936	-91 794
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	5	5

Lisa 15 Seotud osapooled

(eurodes)

MÜÜDUD	2021		2020	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	83	0	167	0
Kokku müüdud	83	0	167	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2021	2020
Arvestatud tasu	22 431	21 417

Asutajatelt saadud toetused on avalikustatud lisas 10.